

Ramon Tremosa. PROFESSOR DE TEORIA ECONÒMICA A LA UB

«El dèficit fiscal perjudica les classes baixes perquè els serveis públics estan col·lapsats»

Ramon Tremosa alerta que el manteniment crònic del dèficit és «una bomba de rellotgeria» que dispararà les diferències de renda entre els catalans. Per contra argumenta que, si es fes una aplicació òptima de l'Estatut, el nou finançament el podria reduir a la meitat

ODEI A.-ETXEARTE
● El dèficit fiscal de Catalunya, del 8,7% del PIB el 2005 segons l'Estat, és sostenible?

—«No té cap comparació amb cap estat federal. Els territoris dels Estats Units, el Canadà, Alemanya o Austràlia tenen un dèficit d'entre el 2% i 3% del PIB. No n'hi ha cap que el tingui del 15% del PIB com les Balears cada any. Són impostos extrets d'un territori que no tornen en proporcions gaire altes. Poschmann, un economista canadenc, diu que quan l'Estat transfereix molts recursos entre territoris els pobres de les regions riques financen els rics de les zones pobres.»

—Què passarà si el dèficit es manté crònic?

—«Un creixement espectacular de les diferències de renda entre els ciutadans de Catalunya. Perquè a qui perjudica essencialment el dèficit fiscal no és a les classes altes o mitjanes-altes, sinó a les més baixes. Les altes poden anar a l'escola privada, mútua privada, fer servir autopistes de peatge... I en canvi, els serveis públics catalans estan cada vegada més col·lapsats. Avui hi ha ambulatoris, com el de Singuerlín de Santa Coloma de Gramenet, en què tens mal de queixal i et donen hora a deu dies de vista. En canvi, la Junta d'Andalusia regalarà medicaments als nadons de zero a un any. Catalunya no pot: té més immigrants, el cost de vida és molt alt... Això és el que genera l'actual finançament, i si el nou és igual assistirem a un empitjorament, més encara en un context de crisi econòmica. Perpetuar el dèficit a aquells nivells és una bomba de rellotgeria.»

—En quina mesura hauria de reduir el dèficit el nou finançament?

—«Una solució sostenible per a Catalunya seria ajustar-lo a la meitat, als nivells de Califòrnia, Baden-Württemberg o Baviera. Seria possible si s'apliqués la nova cistella d'impostos —el 50% de l'IVA i

► **Ferm defensor de la publicació de les balances fiscals.** Ramon Tremosa és professor titular de teoria econòmica de la Universitat de Barcelona i els últims anys ha reivindicat reiteradament la necessitat que Madrid aclareixi quant recapta i gasta cada any. Integra el grup d'experts català

que va calcular la balança de Catalunya amb l'Estat a encàrrec del Departament d'Economia. Ha publicat, entre altres llibres, *Catalunya serà logística o no serà, Estatut, aeroports i ports de peix al cove i Estatut de Catalunya, veritats contra mentides.*

de l'IRPF i el 58% dels especials suposen 5.500 milions d'euros addicionals per a la Generalitat amb dades del 2007— i es mantingués constant el fons de suficiència, positiu per a Catalunya en 3.000 milions. Però un cop aprovat l'Estatut, Miguel Ángel Fernández Ordóñez, secretari d'estat d'Hisenda, ja va alertar que Catalunya podia augmentar els recursos amb la cistella d'impostos i deixar de rebre el fons de suficiència o ser contribuent net.»

—O sigui, que es podria arribar a l'extrem que el nou finançament no donés més recursos...

—«Sí, ens podríem quedar amb els mateixos euros per habitant, i seria le-

gal. Per això, ja em semblava que l'Estatut deixava el model obert i no prou blindat en finançament. Tornem a estar com amb el peix al cove: les autonomies escombren cap a casa i no hi ha un criteri clar, ni específic ni diferenciat. Les comunitats són diverses en dimensió, estructura i especialització productiva, immigració..., i si s'opta pel cafè per a tothom es perjudiquen les més dinàmiques i s'afavoreix l'Espanya subsidiada.»

—El govern espanyol ha prioritzat la negociació en el Consell de Política Fiscal i Financera.

—«Aquest és un marc hostil, històricament parlant, i d'aparença teòrica-

ment i si blindava el finançament, independentment de si a Madrid hi ha un govern amb majoria absoluta, sigui amic o no.»

—Com veu la proposta de bases de Solbes?

—«Defineix principis genèrics i no en podem treure l'aigua clara. No diu què s'entén per esforç fiscal, ni capacitats fiscals si-

a definir el diagnòstic i a encertar la intervenció quirúrgica. Un metge et pot dir que no tindrà en compte la radiografia, obrir el genoll i operar a la seva manera. Fins ara els catalans hem negociat models de finançament sense tenir en compte la balança fiscal i tots els models s'han demostrat molt insu-

“

PROVA DE FOC

Amb el finançament tindrem un primer exercici pràctic per comprovar si l'Estatut era tan bo com deien els que el defensaven com un salt endavant

EL SILENCI DE L'ESTAT

Si s'han ocultat les balances fiscals tants anys és perquè interessava mantenir l'«statu quo»

”

milars, serveis semblants... És una nebulosa per guanyar temps i a veure si els catalans aproven el pressupost a Zapatero.»

—Les balances fiscals haurien d'influir?

—«La balança dona un detall de quina és l'actuació del govern central per territoris, i el finançament autonòmic és una part molt important de la balança, tot i que també hi ha les inversions. Per tant, si hi ha dèficits o superàvits molts grans a les regions, això indica que el govern espanyol no reparteix equitativament els recursos per habitant. Si s'han ocultat les balances durant tants anys és perquè interessava mantenir l'*statu quo*. La informació és poder i la tributària, la més important. Perquè encara que es digui que no, la balança pressiona moltíssim en la negociació. Si algú té mal de genoll i l'han d'operar en un hospital, la radiografia pot ajudar molt

ficients en pocs anys.»

—Quin seria el millor finançament per al país?

—«Entenc que l'única solució és que la Generalitat recapti tots els seus grans impostos. Un govern regional només té força quan té la recaptació a la butxaca, com passa al País Basc i Navarra, a Alemanya, els Estats Units i els estats federals. Federalisme vol dir impostos pagats a diferents administracions, no només al govern central com passa a l'Espanya unitària. El govern espanyol no té competències, les ha transferides a les autonomies, però recapta el 90% dels impostos i es vol reservar el 50% de la despesa pública. Això fa que es barallin com gallines les diferents autonomies i així justifica el seu paper d'àrbitre. En canvi, quan els governs regionals recaptin els impostos tenen més força negociadora i les transferències entre territoris són menors, hi ha límits.»